

ČAS BUDOUCÍ
Adam Škořepa

FANTASTICKÁ
EPOCHA

Tento příběh se ještě nestal, přesto si ho nyní vyprávíme, jako bychom na něj vzpomínali. Náš příběh se týká událostí, které se nám mohou zdát tak vzdálené, že na ně nemyslíme. Budoucnost sto let daleká od našich dnešních starostí nás nezajímá, stejně jako se příliš často nezaobíráme tím, co se stalo před sto lety. Náš čas je jiný. Přesto i tento příběh si přeje být vyslyšen a prožit. Možná právě proto, že ještě neměl příležitost se odehrát.

Anna pocházela z rodiny, ve které byla láska ke strojům a nadání k vymýšlení nových vynálezů běžnou vlastností. Jeden z jejích předků byl znamenitý hodinář, který se však nevěnoval jen zhotovování a opravě hodinek. Rád vyráběl i hračky, kterým propůjčoval díky složitému a preciznímu uspořádání ozubených koleček a hodinových strojků zdání živosti. Jeho potomci se časem zapojili do tehdy nového odvětví výpočetní techniky, která v sobě skýtala neskutečný potenciál, a spolu s ním i mnohá tajem-

ství. I Anna podědila po svých předcích touhu stvořit nové, ještě pokročilejší stroje a vdechnout mechanizovaným kusům kovu jejich vlastní život. Anna se zabývala výrobou robotů, ne však jednoduchých konstrukcí s prostým účelem. Snažila se vytvářet pokud možno univerzální bytosti s širokým uplatněním, zároveň se jim ale pokoušela vdechnout duši a rozvíjet autonomii umělého života. Podobně jako antický Pygmalion se svou Galateou, jako rabín Löw se svým Golemem, i Anna, které díky její odbornosti nikdo neříkal jinak než „robotička Anička“, toužila po dokonalém stvoření, u jehož zrození by ona stála.

Anička byla bezesporu geniální. Už od mala měla ke strojům blíž než k lidem, což bylo v její rodině naprosto normální. První slovo, které se naučila, bylo „šroubovák“. Na své třetí narozeniny provedla reverzní inženýrství svého robotického štěněte, které se posléze pokusila zkřížit s automatickým domácím vysavačem. O fyzice v té době neměla nejmenší ponětí, přesto dokázala s elektronickými součástkami pracovat se stejnou samozřejmostí a lehkostí, s jakou jiné děti stavěly na pláži hrady z písku. Intuitivně poskládala a pospojovala všechny elektronky, tranzistory a rezistory, správně

zapojila drátky, spínač a vodiče a vytvořila obvod. Jako tříleté batole však neměla sílu pořádně utáhnout šroubky a přidělat hlavicí vysavače namísto hlavy robopsa. Spustila proto křik, protože mluvit ještě pořádně neuměla. Do jejího pokoje hned vběhli její vystrašení rodiče, které překvapilo, že jejich jinak klidná dcerka najednou tak hlasitě pláče. Když ji našli s laserovou pájkou v ruce, jak klečí u rozebrané domácí elektroniky, pochopili, o co jde. Aniččini rodiče totiž byli podobně nadaní a zároveň i podobně zvláštní jako Anička samotná. Tatínek se posadil na zem vedle své malé vynálezky, jemně jí vzal pájku z ruky a dodělal za ni jejího prvního robota. Když se nezvyklý pes-vysavač konečně rozeběhl, výskala Anička radostí. Robot sice nesloužil svému účelu, protože mu chyběl zásobník na vysátou špínu, motor vysavače ale bez problémů běžel a robotické štěně dokázalo i nadále běhat po pokoji a tvářit se roztomile, ačkoliv s novým designem mu to šlo o poznání hůře.

Rodiče Aničku v její kreativitě vždy bezpodmínečně podporovali. Díky tomu se mohla Anička zaměřit především na vymýšlení nových vynálezů. Protože oba její rodiče pracovali na dobře placených pozicích ve výzkumném oddělení jedné velké firmy, která

vyráběla všechny možné stroje od myček na nádobí až po bezpilotní letadla, měla Anička nejen krásné dětství bez jakéhokoliv nedostatku, ale zároveň mohla navštěvovat v práci své rodiče, kteří se věnovali něčemu, co Aničku zajímalo. Často, někdy s dovolením svého otce, někdy potají, používala Anička i firemní laboratoř. Malá robotička ale občas neznala míru a jedním svým nočním výletem do laboratoře způsobila výpadek proudu v celé továrně, čímž na několik hodin zastavila výrobu. Otec jí za to sice pořádně vynadal, byl ale hrdý na to, že má jeho dcera odvalu experimentovat a že se nebojí za své pokusy nést následky.

Přesto si oba Annini rodiče uvědomovali, že kvůli své práci nemohou své dceři poskytnout dostatek času. Rozhodli se proto poslat Aničku na elitní školu robotiky, která v sobě spojovala střední i vyšší stupeň vzdělání, takže po jejím absolvování na Aničku čekal akademický titul. Anička tím byla nadšená, protože její nová škola měla mít nejmodernější vybavení a přednášet tam jezdily největší kapacity v oboru, takže si příliš nelámala hlavu tím, že bude bydlet na internátě daleko od své rodiny. Sotva se nastěhovala do studentské ubytovny, hned se šla zeptat učitele, kde najde la-

boratoř, kde si může půjčit nástroje, a jaké je heslo k síti. Přestože Anička nebyla příliš iniciativní v navazování tradičních mezilidských vazeb, neměla se svými spolužáky žádný problém. Sice se jich stranila a žádné kamarády ani kamarádky neměla, ale nezůstávala stranou, protože by ji ostatní vyloučili ze svého kolektivu. Anička měla zkrátka vždy na práci lepší a pro ni zajímavější věci než probírání kluků, chození po nákupech nebo pořádání pyžamových večírků.

Její učitelé si rychle všimli jejího nadání a nadšení, nebylo tedy žádným překvapením, že se Anička stala jejich chráněnkou. I její spolužáci ji měli velmi v oblibě, protože jim bez váhání půjčovala k opsání úkoly a poznámky k testům. Za odměnu jí spolužáci vždy nosili svačinu a sladkosti, Anička se díky tomu nemusela starat o oběd a mohla rovnou po vyučování utíkat do školní laboratoře, kde trávila mnoho hodin a kde občas i usnula, takže ji vzbudila až noční robotická uklízečka. Anička na škole excelovala ve všech hlavních předmětech, ačkoliv neměla moc ráda historii. Aničku totiž nebavilo učit se o věcech, které už byly, připadalo jí to zbytečné. Jak by mohly dějiny ovlivnit její výzkum? Pomůže jí snad znalost historicky významných bitev v zapojování fúzního

reaktoru? Nebo v optimalizaci výpočetního výkonu neuronové sítě? Nebo při výrobě optického mikročipu?

Anička nerada věnovala pozornost čemukoliv, co ji rozptylovalo od jejích pokusů. Naštěstí se téměř vždy našel někdo, kdo za ni vyřešil náležitosti související s běžným životem v lidské společnosti. Školu ukončila bez problémů a na přímluvu svého profesora kybernetiky hned po ukončení studia získala praxi v předním robotickém ústavu, kde si robotičku Aničku vzhledem k jejím schopnostem také velice rychle oblíbili. Netrvalo dlouho a Anička se stala ředitelkou oddělení experimentální robotiky, čímž si vlastně splnila svůj dětský sen. Její laboratoř byla daleko pokročilejší než ta, ve které pracovali Aniččini rodiče, mladá robotička měla nyní k dispozici všechny součástky a materiály, na které si vzpomněla, a získala přístup k tajným vládním výzkumům, což její vlastní bádání posunulo daleko vpřed. Anička se dostala do postavení, kdy mohla použít všechny zdroje světa k tomu, aby vyrobila stroje další generace. Byla si toho dobře vědoma a naplňovalo ji to štěstím.

Ačkoliv se Anička dostala na vedoucí post, a měla se tedy více věnovat administrativě svého oddělení, trávila stále většinu

svého času v laboratoři. Všechno „nudné papírování“, jak tomu Anička říkala, nechávala na svém sekretariátu, ve své ředitelské kanceláři se téměř nikdy nevyskytovala, i prezentaci výsledků oddělení měl na starosti její tajemník. Možná i díky tomu, že se přímo podílela na výzkumu, vedla Anička své oddělení dobře a její tým ji obdivoval za její nasazení. Anička nebyla nadutá, nepodléhala aroganci, která často s geniálním talentem a vedoucím postavením přichází. Její talenty ale přesahovaly kapacity drtivé většiny lidí, Anička byla vskutku výjimečná. Během svého studia i praxe získala základní znalosti snad ve všech oborech exaktní vědy a výrazně prohloubila své praktické dovednosti související s její specializací v robotice. Ve svých dvaceti osmi letech mistrovsky ovládala nejen konstrukci mechanických spojů a hardwaru, ale i vývoj vlastního softwaru. Její jméno bylo známé po celém světě a psaly se o ní knihy i vědecké práce o jejích teoriích. Získala mnoho ocenění a dělala přesně to, co v životě chtěla.

Adam Škořepa
ČAS BUDOUCÍ

Ilustrace na obálce Janka Michailidu.

Obálku s využitím ilustrace

Janky Michailidu vytvořil Jaroslav Uhlíř.

Redakce Martin Ďásek.

Vydalo Nakladatelství Epoque s. r. o.,

Kaprova 12, 110 00 Praha 1,

v roce 2017 jako svou 601. publikaci.

První vydání, 72 stran.

Sazbu provedl Jaroslav Uhlíř.

Vytiskl Akcent tiskárna Vimperk, s. r. o.

FANTASTICKÁ
EPOCHA

Knihy **Nakladatelství Epoque** můžete zakoupit u svého
knihkupce nebo si je lze objednat písemně na adrese:

Kaprova 12, 110 00 Praha 1 – Staré Město,

telefonicky na čísle: **224 810 353,**

e-mailem na adrese: **objednavky@epocha.cz,**

nebo na internetové stránce: **www.epocha.cz**